

בית כנסת קריית גלילות
נוסד 1975 רז"ז האזנים וז"ר 5 ראשלי"צ

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בראשות הרצה"ג חנן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "ויוסף עוד דוד"

מברכין החודש-אייר (שני, שלישי)
המולד: ליל שני בשעה (2) 21:30
אבות פרק א' / א"א צדקת

שְׁמִירָה

הדלקת נרות: 18:57

מוצאי שבת: 19:56

מוצאי שבת ר"ת: 20:31

ונאמר לפניך שירה חדשה!

הסתכלות עליו כמטרד לא חשוב במיוחד, העיקר הציות, כי ברור שחוקים מסוג זה, לא אמורים לדחור לעומק האישיות ולעיצוב הנשמה שלנו, ולכן בגלל שהם לא מחוברים לנפש הם גם כלליים יותר, לחוקי תנועה מספיקים 20 שיעורים ואילו חוברת, אפילו לתואר ברפואה מספיק 7 שנים.

לעומת זאת לחוקי המוזיקה שנוגעת בנו הרבה יותר בעומק, יש הרבה יותר כללים ודקויות, ניואנסים ורגישויות, איזונים ותיזמונים, דינמיקות פנימיות ומקצבים, הנגיעות שם הרבה יותר מדויקות מעצירה בתמרוך עצור, כי הם אמורות להיות מחוברות למצעד הפנימי שלנו, ואם אתה רוצה באמת ליהנות לשמוע או להשמיע, לסחוף ולהיסחף זה שנים של אימונים ופיתוח יכולות, והכל חייב להיות מדויק, בתווים ובסולמות, באקורדים במשקלים ובטונים, ובכל הנגיעות הכי קטנות, דווקא בגלל שזה מאד פנימי, ומאוד נוגע וסוחף, זה גם מאוד מדויק,

בתזמורת פילהרמונית טובה יש מאות נגנים עם עשרות שנות וותק, משהו שווה ערך לאלפי שנות אדם של לימוד נגינה, אפילו בחדר ניתוחים לא מתרכזת כזו כמות ידע, רק הכנת מקום לניגון, זו תורה שלמה של אקוסטיקה, וכל זה על מנת לגעת קצת בנימי הנשמה, לפרוט קצת על הנפש,

מסתבר שמשום מה דווקא במקום בו הנפש יותר משתחררת וזורמת היא צריכה את זה מדויק, סטייה של כמה כלים מהכללים תהפוך כל סימפוניה לצרמוניה מלווה בכאב הראש, לא היינו רוצים לשמוע את כל הכלים נוהגים בלי סדר ומחרישים לנו אוזניים, נראה שדווקא הסדר המופתי הזה הוא זה שמייצר מקום לנפש להשתחרר, הוא זה שסוחף אותה, הוא זה שמאפשר לה לרוץ ולגעת, במה שמעל ומעבר...

אנחנו באים לבית המקדש, כדי להגיע למצב בו כל מהותנו תאמר שירה, אנחנו מגיעים לשם לפרוט על נימי הנשמה, וזה לא פחות מסובך מלפרוט על נבל, הנפש שלנו משתוקקת להיפתח ולרוץ, צריכה שהכל יהיה מעודן ומאוזן, הרמוני ורך, במינונים, במנגנונים, בכיוונים הפנימיים, יהי רצון שנוזכר לגאולה במהרה ונאמר לפנינו שירה חדשה על גאולתנו ועל פדות נפשנו אמן. (הרה"ג ניר אריאל שליט"א)

בעיניי, פשטות היא סוג של קדושה, אבל בתורה זה לא בדיוק ככה, אולי אפילו להיפך, כמה שיותר קדוש ככה יותר מסובך, ואם לא ברור לכם מה העניין בכל החוקים וההלכות, ואם עוד לא התחברתם לכל הדקדוקים והדקויות שהם עוד יחסית פשוטים, אז מגיעות הפרשות בספר ויקרא שעוסקות בטומאה וטהרה, ודואגות לסבך אתכם ברמות על.

ספר ויקרא שהוא הספר בעיניי המקדש והקדושה, ספר הטהרה והנקיות, הוא גם הקשה שבספרים: דיני טומאה וטהרה הם הדינים המסובכים ביותר מבין דיני התורה, עד שאפילו הכהנים שהם מורי ההוראה ולהם הדינים נוגעים ביותר, לא היו יודעים את הדינים כראוי.

אני מרגיש שבעצם התורה אומרת לנו, אם אתה רוצה קדושה זה הולך להיות מסובך, אוהו מסובך, מסובך בהקמה עמוסה בנקודות, ובעשייה מדוקדקת לפרטי פרטים, של המקדש ופרשיות הטומאה והטהרה אומרות לנו, אם אתה רוצה טהרה, אז זה כבר מיקרוסקופי, זה הולך להיות טעון בהלכות אינסופיות, ומלא דקויות וניואנסים, לי זה לא מובן, הרי בבית המקדש השמחה אמורה לפרוץ גדרות, הכל אמור להיות מעל ומעבר, ודווקא שם נוצרת תחושה כאילו אומרים לנו כשאתם עולים לבית המקדש, את הספונטניות בבקשה תשאירו בבית.

והשאלה הכללית היא איך זה מסתדר? למה אנחנו חשים שקדושה היא סוג של אקסטזה זורמת, שבה האדם יוצא מכל התחושה המודעת שלו, חוויה על שיכלית, ואילו בתורה הכל חוקתי, וממילא מאד שיכלי. איך במקום בו הנפש אמורה להשתחרר, יש טונות של כללים והלכות? הרי קדושה זה מקום בו הנפש פורצת את כל גבולות הגוף, כשהיא פוגשת באהוב הנצחי, בריצה הזאת במעוף הזה הרי הכל נשכח...

אז צריך לדעת שיש חוקים ויש חוקים, חוקי התנועה ודומיהם אומנם הכרחיים להעמדת בסיס יציב לחברה בריאה, בדיוק כפי שישודותיו של בניין מספקים בסיס למבנה. בלי חוקים טובים החיים עומדים על אדמה מאוד לא יציבה, אבל סוגי חוקים שכאלו עם כל החשיבות שלהם בהעמדת העולם על תילו, ברמה העקרונית זווית ההסתכלות עליהם לא משנה במיוחד, חוסר החיבור לחוק או אפילו -

**אברכי כולל בן איש חי שע"י ישיבת כסא רחמים מבכים את
הסתלקותו של גאון התורה מורנו הגאון מר"ן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז צוק"ל**

"זאת חקת התורה": (פרשת פרה) בעל ה"אור החיים"

הקדוש זצ"ל כותב למה נכתב "זאת חקת התורה" ולא "חקת הטהרה" - לרמז שהמקיים מצוה זו אף שאין יודע טעמה, מעלה עליו הכתוב כאילו קיים כל התורה שציווה ה', כי בזה מעיד על עצמו שמה שעושה הוא כי כן הצטווה, ולא בגלל שהוא מבין שכך צריך לעשות, וזה עבד אמיתי שעושה בלי חשבונות.

ביום הפורים בירושלים הלך רב זאב צ'צ'יק זצ"ל עם בן אחותו והצביע לו על "משלוחי המנות" הנשאים בידי ההולכים ברחוב, ואמר לו אתה רואה את כל זה, בעוד חודש בדיוק כל זה מי שיאכל מזה יתחייב ב"כרת" בעוד חודש "חג הפסח" וכל מיני המאפה הנשלחים כאן בפסח האוכל מהם ב"כרת", אבל היום זו מצוה גדולה ועצומה "משלוח מנות". וזה עבד נאמן היום אומרים לו "זו מצוה" מחר אומרים לו "זו עבירה" ועושה כפי מה שנצטווה בלי שאלות וחשבונות.

"זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ":

כתב רש"י "זאת החיה" מלמד שהיה משה אוהז בחיה, ומראה אותה לישראל זאת תאכלו, וזאת לא תאכלו, וכן בשרצי המים וכן בעוף השמים. ויש כאן דבר פלא שהזדמנו למשה רבינו כל סוגי החיות והבהמות והעופות ושרצי המים והארץ מכל העולם, כדי שיוכל ללמד את בני ישראל מה מותר להם באכילה ומה לא.

ומבאר רבי נתן גשטטנר זצ"ל בספרו "להורות נתן": על פי המובא בספר "הגהות מיימוניות" על הלכות מאכלות אסורות שלר"י מבעלי התוספות ז"ל כשהיה מלמד בישיבתו הלכות טריפות, הזדמן לו תוך כדי הלימוד, עוף אחד בבית המדרש, והראה להם עליו את סימני הטרפה וכשרות העופות.

וכתב ה"חתם סופר" (על התורה פרשת דברים) שיש סיוע מיוחד ללומדים "תורה לשמה" שמשמים מזמינים להם כל מה שנצרך ללימודם, והוסיף כמו שמוצאים לפעמים בלימוד השיעור או בפרשת השבוע, דברים שקשורים למאורע שיש לתלמיד חכם באותו זמן, וכמו שלבעל מחבר הספר "חוות יאיר" זצ"ל ששמו היה "יאיר" ושם סבתו שגידלה אותו קראו "חוה", והרהר איך לקרוא שם לספרו שחיבר, ובאותו זמן קיבל עליה לתורה וקראו את הפסוק "יקרא אותם חוות יאיר", ולמד מזה לקרות שם ספרו "חוות יאיר".

ולפי זה מבאר רבי נתן זצ"ל: מובן מה שכל החיות והבהמות והעופות והשרצים והדגים באו לפני משה רבינו כשהוצרך ללמד את עם ישראל מה הותר להם באכילה ומה אסור.

וגם בדור זה זכינו לגילוי מופלא כידוע אצל שר התורה רבי חיים קניבסקי שליט"א, שכשחיבר את ספרו על הלכות "חגבים", איזה מין מותר לאכול מהם ומה אסור, והיו לו כמה ספיקות בקשר לסימני טהרה שלהם, והצטער שאין לו לפניו חגב שיוכל לראות עליו את הסימנים, ובאותו זמן נכנס חגב לביתו מהחלון, ונעמד על הקיר, ועיין בו רבי חיים שליט"א כל מה שהיה צריך, ולאחר מכן עף לו החגב, ולאחר זמן שנצרך שוב לעיין בעוד פרטים בסימני החגב, שוב הופיע חגב אצלו.

"זאת החסידה": אמרו חז"ל למה נקרא שמה חסידה

שעושה חסד עם חברותיה, והקשה החידושי הרי"מ מדוע א"כ החסידה עוף טמא הוא הרי עושה חסד, ומתרץ שזה החיסרון שלה שעושה חסד רק עם חברותיה ולא עם מי שאינה מכירה, והקשו עליו הרי נאמר ואהבת לרעך כמוך, משמע רק לחברך צריך לאהוב ולא כל אינשי דעלמא, ותרץ להם שבאמת אהבה ממש צריך להיות רק לחברים בני חבורה אחת אבל חסד חובה לעשות עם כל אחד ואחד בלי להסתכל אם הוא אחד מבני החבורה או לא, משא"כ החסידה הזאת עושה חסד רק עם חברותיה הטמאות ולא עם העופות הכשרים. (חידושי הרי"מ)

"זאת הדאה": "הדאה" היא "הראה" האמור בחומש דברים,

וכתוב בגמרא (בבבלי) למה נקרא שמה "דאה", שרואה ביותר, שהיא עומדת בבבל ורואה נבלה בארץ ישראל. אומר בספר "אוזנים לתורה" בדרך רמז: כשרון גדול הוא לראות מרחוק, אבל מכיון שהיא משתמשת בו לראות נבלה... ובפרט בארץ הקודש, הרי היא נמנית בין העופות הטמאים, רמז לאנשים הרואים נבלה (חסרונות) בארץ הקודש, כשהם בעצמם עומדים להם בחו"ל, ואינם באים לשבת בארץ ישראל, לעזור לאלה המשתדלים לפעול להרים את קרן התורה בעם היושב עליה. שאין רוח התורה נוחה מהם.

"וכל השרץ השורץ על הארץ שקץ הוא לא יאכל":

להוציא את היתושין שבכליטין ובפולין, ואת הזיזין שבעדשים שהרי לא שרצו על הארץ, אלא בתוך האוכל, אבל משיצאו לאויר ושרצו הרי נאסרו. (רש"י). מעשה ובא אחד מנסיכי הנכרים לפני רבי יהונתן אייבשיץ ושאלה בפיו: מדוע אצלכם, היהודים, יש חוקים אשר אינם מתיישרים עם השכל וההיגיון.

שאלו רבי יהונתן: איזה מהם. אמר הנסיך: הנה תולעת שפירשה מן הפרי יש לה דין שרץ השורץ על הארץ וחייבים מלקות על אכילתה, אולם אם לא פירשה מהפרי חשובה כפרי ואינה אסורה. וכי מה ההבדל בין זו לזו, הרי בגוף התולעת לא נשתנה מאומה ברגע שפירשה מן הפרי. נטל רבי יהונתן אייבשיץ כף ריקה, וציווה על הנסיך שירק אל תוכה. עשה הנסיך כמבוקשו, אלא שאז הוסיף וביקשו רבי יהונתן שיישיבה אל תוך פיו. סירב הנסיך לעשות זאת וטען כי הדבר מאוס ומגונה עליו. שאלו רבי יהונתן: מה ההיגיון שבדבר, הרי לפני רגע היה הרוק בתוך פיו ומה נשתנה עתה כאשר הוא בתוך הכף. השיב הנסיך: כשהיה בתוך פיו לא היה מאוס, כיוון שפירש הריהו מאוס עלי. אז אמר רבי יהונתן: אכן, כן הוא הדבר גם לגבי התולעת. בעודה בתוך הפרי, כל עוד לא פירשה, אדם בולעו ואינו נמאס בו. אך כיוון שפירשה, בן רגע הופך הפרי למאוס על האדם, ולכן נאסר. (בעל "בן איש חי" בניהו).

"זאת החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע ושסע שסע

פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם": וזאת החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם,

במדרש (קהלת פרשה א') מובא שלעתיד לבא הקדוש ברוך הוא מוציא כרוז ומכריז ואומר: "כל מי שלא אכל בשר חזיר מימיו יבוא ויטול שכרו!" והרבה מאומות העולם שלא אכלו בשר חזיר מימיהם באים ליטול שכרן. באותה שעה הקדוש ברוך הוא מוציא כרוז פעם שנייה ומכריז ואומר: "כל מי שלא אכל בשר נבילות וטריפות, שקצים ורמשים יבא ויטול שכרו!"

יש להבין שאל הגאון רבי יהונתן אייבשיץ מפני מה לא הכריז הקדוש ברוך הוא בכללות: "כל מי שלא אכל בשר נבילות וטריפות שקצים ורמשים יבא ויטול שכרו", מפני מה הכריז תחילה רק על מי שלא אכל חזיר בלבד, ולאחר מכן באה הכרזה נוספת על מי שלא אכל נבילות וטריפות, שקצים ורמשים?

את קושייתו זו של רבי יהונתן תירץ רבי יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי", במשל נפלא: מלך אחד נכנס לארמונו ומצא שם שלושה מעבדיו: ראובן שמעון ולוי. ניגש המלך לראובן וציווה עליו שיתענה במשך אותו יום ולא יאכל מאומה עד רדת הערב. לשמעון ולוי לא אמר המלך דבר. עשה ראובן כאשר ציווה עליו המלך. שמעון אכל באותו יום כהרגלו ואילו לוי לא אכל דבר.

בערב קרא המלך לראובן ונתן לו פרס של מאתיים זהובים. הא לך! אמר המלך בשכר שעשית כאשר ציוויתני! ניגש לוי אל המלך ואמר: אדוני המלך! אף אני עשיתי היום כאשר ציווית ולא אכלתי היום מאומה. גם לי מגיע פרס מאת המלך.

וכי אני ציווית עליך שלא לאכול? תמה המלך לא אמרתי לך דבר! אכן כן נענה לוי אולם שמעתי שציווית לראובן כך והבנתי שרצונך שלא יאכלו היום, לכן לא אכלתי. ניגש גם שמעון אל המלך ואמר: אדוני המלך! אף אני עשיתי כאשר ציווית ואכלתי היום. גם לי מגיע פרס מאת המלך. וכי אני ציווית עליך שתאכל? תמה המלך שבעתים והרי לא אמרתי לך דבר! אכן כן נענה שמעון אולם כאשר שמעתי שציווית לראובן כך ואילו לוי לא אמרתי דבר, הבנתי מכך שרצונך שאוכל היום, לכן אכלתי.

כן הנמשל, אמר ה"בן איש חי" לו היה הקב"ה מכריז בתחילה: "כל מי שלא אכל בשר נבלות וטריפות שקצים ורמשים יבא ויטול שכרו", היו באים אף אומות העולם ומבקשים שכר על שאכלו, בטענה כי רק לישראל ציווה שלא לאכול ואילו להם לא ציווה ולכן אכלו. לכן מכריז הקב"ה תחילה: "כל מי שלא אכל בשר חזיר מימיו יבא ויטול שכרו", ויש כמה אומות שלא אכלו בשר חזיר ויבואו לבקש שכר בטענה שאף הם לא אכלו מחמת שכך ציווה הקב"ה לישראל, ואף שלהם לא ציווה בפירוש יטענו כי כיון שכך שמעו חשבו שכך רצונו יתברך. ואז מכריז הקב"ה: "כל מי שלא אכל בשר נבילות וטריפות שקצים ורמשים יבא ויטול שכרו" ועתה נסתרים דבריהם כי אם לא אכלו חזיר מחמת ששמעו את הציווי שנצטוו ישראל, מדוע אכלו שקצים ורמשים?...

"ויקריבו לפני ה' אש זרה": מהו הלקח מפטירת נדב

ואביהוא, לקח שהיה צריך להינתן דווקא אז, בעת חנוכת המשכן? האש היא דבר נפלא. קשה לתאר את החיים בלעדיה: היא משמשת למאור ולחימום, לבישול, לצלייה ולטיגון. היא משמשת להתכת מתכות, לייצור צבעים, להנעת מכונות, למעשה - לכל דבר. אבל כל זאת בתנאי אחד: אם היא תחת שליטה, תחת בקרה. אם תצא מכלל שליטה ופיקוח, תהיה לאסון נורא, לשריפה, לדליקה, תכלה כל דבר. כיצא בכך, התלהבותו של האדם נחוצה היא וברכה בה, בתנאי אחד: שתהיה נשלטת, מבוקרת, מנותבת.

ידוע הסיפור העממי על הסוס הנאמן שהיה מושך עול כל היום כולו, סופג הצלפות שוט ומשיכות מתג, ובסוף היום נשלח אל האורווה באדישות. משם ראה בכיליון עיניים כיצד כלב השעשועים של האדון, שהתפנק כל היום כולו, מתקבל בלטיפות ובמאור פנים. בקנאה עקב אחר מעשיו של הכלב וגילה את הסוד: הכלב מתרפק על בעליו, מקבל את פניו בנביחות שמחה, ניצב על רגליו האחוריות וממש מפיל עצמו לחיק בעליו. החליט הסוס לאמץ לעצמו מרשם זה של אהבה.

למחרת היום, כשהותר מרתמתו, צנף וצהל, הזדקף על שתי רגליו האחוריות וביקש להפיל עצמו על בעליו... נוכל לתאר לעצמנו באיזה "מאור פנים" התקבלו מעשיו... הסיפור מעורר חיוך. ובאמת מדוע? בגלל הממדים של הסוס... מפני שמ'חיבוקו' לא יצא אדוניו בשלום...

ולענייננו: הקב"ה מבקש את הרגשות, בוודאי, "כי כל לבבות דורש ה'" (דברי הימים א כח-ט), ורחמנא לבא בעי (סנהדרין קו:). אבל רגשות אלו צריכים להיות מנותבים בנתיבות התורה והמצוות. אין לחרוג מהם, גם לא בכוונות הטהורות ביותר, והנעלות ביותר. היה צורך להדגים זאת ולהדגיש דווקא ביום חנוכת המשכן, שהוא מקום עבודת ה', עבודה בחום וברגש, אש להבה. אש. אבל לפי הציווי, לפי ההוראות. אם האש היא "אש זרה", אם היא אש "אשר לא ציוה אותם", יש להגיב בחומרה.

הדברים אמורים לגבי כל שטחי החיים, משום שהתורה הקדושה, תורת חיים, מקיפה את כולם. בכל דבר, בכל שאלה העולה על הפרק, יש לתורה הקדושה תשובה, הוראה והכוונה, דין ופסק. ולפעמים הרגש - שהוא טוב ונפלא, מועיל ונחוץ כשלעצמו - מתפרץ בחום לב, מבקש לפרוץ גבולות, ואז - סכנה בו, סכנת שריפה נוראה. חייבים להגביל אותו, להדריך אותו על-פי מסילות התורה ולפי נתיבות ההלכה. (מעין השבוע)

"ותצא אש מלפני ה'": יש מקרים שבהם ניתן להיווכח בבירור שהאש שיצאה היא מלפני ה'. צריך רק להתבונן סביבנו, ולראות את ההשגחה הפרטית בעיניים, ולהבין שידו של הקדוש ברוך הוא שולטת בכל, והוא אחד יחיד ומיוחד, ובלעדיו אין אלוקים.

הרה"ג פנחס זוננפלד, המשגיח דישיבת 'משכן שמעון', ומרביץ תורה במדרשה ליהדות בפתח תקוה, סיפר לנו שבבניין בו הוא מתגורר בפתח תקוה, פרצה שריפה גדולה. המבנה כולו השחיר מרוב עשן, וכל המנוורות בחדר המדרגות הותכו בזו אחר זו, והתעוותו עד שאי אפשר להכיר שפעם היו כאן מנוורות...

והנה, מספר הרב זוננפלד, בקומה שלי לא נשרפה אחת המנוורות, ולא נגעה בה האש כלל. הייתה זו תופעה פלאית שאי אפשר היה לתת לה הסבר הגיוני. אחרי שנודע לאיזה צורך שימשה המנוורה שלא נשרפה, אולי נבין את העניין... 'הייתה זו מנוורה שהתקנתה במיוחד בקומה שלי, הפועלת במשך כל יום השבת, וזאת כדי שלא אצטרך ליהנות מחילול השבת של השכנים המדליקים את האור'. היה זה כאמור נס-ופלא לראות שהאש לא התקרבה למנוורה זו.

הרב זוננפלד מספר עוד שבקומת הכניסה עמדו כמה זוגות אופניים ועגלות ילדים וגם הם נשרפו כליל, ולא נשאר מהם זכר. רק בעגלת-ילדים אחת, לא נגעה האש כלל, העגלה נשארה שלימה. של מי הייתה העגלה? - של אברך בן תורה, העמל כל היום על תלמודו. ראה הקב"ה שאם העגלה תישרף, ייכנס האברך להוצאה כספית גדולה, ושומר על העגלה כבבת-עינו. עד כדי כך שכאשר הגיע האברך מהכולל, עם הילד, לאחר השריפה, יכול היה להכניס את הילד היישר אל העגלה. אפילו אבק לא נראה עליה... הכל היה שלם. למרות שגם עגלה זו עמדה בלב-ליבה של השריפה. איך אפשר שלא לראות כך את ידו של הקב"ה. (ברכי נפשי)

"יין שר אל תשת, וגו' בבואכם אל אהל מועד":

כתוב בחז"ל שנלמד מפסוק זה שדין ששתה רביעית יין אין לו להורות הלכה באותה שעה, שמא לא ידון בהלכה כמו שצריך מחוסר צלילות הדעת. אומר הסבא מקלם זצ"ל בעינינו לא מובן לנו מה כל כך בלבול דעת יש כששותה סך הכל רביעית יין? אבל בשכל של התורה גם ברביעית יין יש כבר חוסר צלילות.

ויובן על פי משל מהחיים, באופן טבעי אדם לא כועס אם מישהו הטעה אותו בקילו לחם, אבל על כסף יקפיד אם יחסר במשקל, ועל זהב עוד יותר, ועל יהלום עוד יותר, ואם נראה מישהו בעל מידות טובות שהוא כועס על שהטעו אותו בדבר פשוט, כל אחד מבין שכנראה הדבר הפשוט הזה, שווה המון, שראוי לכעוס על כך עד כדי כך.

כך אם אנחנו רואים איך שהתורה מזהירה שאסור לדיין להורות דיני התורה בשעה ששתה רביעית יין, ויש עונש חמור למי שעובר על כך, סימן שנטיה אפילו הדקה ביותר כחוט השערה מהשכל הישר, היא דבר חמור מאד, ולמשל נהג בקטר שסוטה מהפסים, כל סטיה כל שהיא מסכנת את חייהם של כל נוסעי הרכבת, אבל הנוסע ברכב או עגלה בכביש, שם לא ניכרת הסטיה רק אם סטה באופן בולט. וכך הם פני הדברים, כל אחד בעסקיו אם לא נוהג בסדר ומשטר לא ניכר רושם בולט. אבל בעיני התורה כל סטיה הכי קטנה, כשלא נוהג כסדר הנדרש היא משמעותית ביותר.

"ויקריבו לפני ה' אש זרה... ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם": על שום מה מתו נדב ואביהוא? אומר על כך המדרש: על שום שלא נשאו נשים. ואם כך, כיצד מתיישים דברי המדרש עם הכתוב המפורש בתורה, שנדב ואביהוא נענשו על שהקריבו אש זרה לפני ה'? סיפור המעשה הבא מתרץ את הדברים בדרך החריפות: מחלה אנושה פקדה את הצדיק רבי דוד'ל מזבלטוב (בנו של רבי מנחם מנדל מקוסוב). כה חמורה הייתה המחלה, עד כי טובי הרופאים, שהוזעקו אל מיטתו, אמרו נואש לחייו.

ואולם, לא הכל הסכימו עם דברי הרופאים: אשתו של הצדיק, הרבנית פסיה לאה בת האדמו"ר מסאסוב, סירבה להשלים עם הדברים. היא ישבה ליד מיטת חוליו של הרבי ולא חדלה להתפלל, להתחנן ולשפוך דמעות. "אנא ה', חוס נא על בעלי הצדיק ושלח לו במהרה רפואה שלמה!" התחננה. תפילותיה של האישה הצדקנית בקעו רקיעים, ולמרות תחזיתם הקודרת של הרופאים חלה הטבה במצבו של החולה, ומקץ זמן לא רב החלים רבי דוד'ל כליל ושב להנהיג את עדת חסידיו.

רבי דוד'ל לא שכח לה, לאשתו הרבנית, את המסירות שגילתה בימי חוליו. ופעם, בהיותו במחיצת מקורביו, אמר עליה: "כעת, לאחר מחלתי, מבין אני מדוע אומר המדרש, כי נדב ואביהוא מתו משום 'שלא היו להם נשים'. אילו היו זוכים לנשים כדוגמת הרבנית פסיה לאה, אין ספק כי הללו כמוה היו מצילות אותם מן המוות".

כל התיקון של האדם היא אישה שנאמר: עזר כנגדו אומר רש"י בגמרא עוזרת לו וסותרת את דבריו. אמר רבי נחמן מברסלב אישה זה כמו מראה איך שאתה נראה ככה היא תתנהג אליך, אם יש לך עברות, עבירה גוררת עבירה ומגלגלים את המלאכים הרעים שנקראים מכח העברה לאישה והיא באה לתקן אותך ולמרוק את העוונות, לכן עדיף לא לחטוא כדי לא לפגום בשלום בית שנאמר "לא שריא באתר פגים" (הקב"ה לא שורה במקום פגום).

"וידום אהרן": כשבני אהרן מתו נאמר שאהרן שתק ולא התלונן, ואיך אפשר? כזה צער? משל לאדם שהגיע לבית מלון שאל למחיר לילה ושילם למרות המחיר המופרז, כשבא לחדר שם לב שחסרה מגבת, מיד פנה לאחראי שתכף דאג למבוקשו, מאוחר יותר ראה שחסר קצת סבון לשטיפת ידים ומיד נענה כשביקש, לעומת זאת הגיע אדם אחר למלון והתחנן שאין לו היכן ללון ואין לו פרוטה לפורטה, בעל המלון ריחם עליו ושיכן אותו באחד החדרים הפנויים, כשבא לשם ראה שחסרה מפה על השולחן, אלא שכאן היחס היה שונה כשהתלונן על כך נענה שעדיף לו לשתוק, ודי לו בטובה שעשו לו שהסכימו לתת לו חדר חינום, ההבדל ברור זה שילם וזה לא שילם, אוכל חסד הוא. כשאדם יודע שמה שמקבל כאן מ-ה' הכל "מתנת חנם" מוחסר ה' - אין לו שום תלונה, מרוצה ממה שמקבל ואומר תודה.

"זה הדבר אשר ציווה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'":

הצדיק רבי משה מקוֹז'ניץ זצ"ל אמר פעם שמפסוק זה אנו למדים הנהגה חשובה: שכמתעורר הספק בליבו של אדם בדבר פעולה כל שהיא שהוא חפץ לעשות האם זו מצווה או חלילה להיפך, עליו לבחון האם ממעשה זה יהיה כבוד לה' או כבוד לעצמו. דבר זה מרומז בפסוק: "זה הדבר אשר ציווה ה' תעשו", רק אם נראה שיצא מזה כבוד שמים "וירא אליכם כבוד ה'".

משל שממחיש זאת בצורה טובה: עשיר אחד נתבקש לתרום עבור חולה הנמצא במצב קשה וזקוק לניתוח שיציל את חייו.

הוא הסכים לתרום סכום עתק של מיליון שקלים ובלבד שיפרסמו זאת בכל כלי התקשורת. בלית ברירה עשו כמבוקשו - הוא נתן את הסכום והציל את חייו של אותו יהודי. בשכנות לעשיר גר יהודי פשוט וחסר אמצעים, יום אחד כשיצא מבית המרקחת השכונתית, ראה יהודי בוכה. "מה לך?" שאל, והלה ענה לו: "קיבלתי מרשם מהרופא ומסתבר שאני זקוק לתרופה שתציל את חיי וחסרים לי 11 שקלים, לא אספיק להגיע לביתי ולחזור עד שייסגרו כאן... ואם לא אקח את התרופה היום מצבי יחמיר". מבלי להסס הוציא מידענו את עשרת השקלים וזה קנה את התרופה שבדיעבד הצילה את חייו.

לאחר 120 ... עלו שני השכנים לשמים והנה קוראים לכל אחד על פי חשיבותו לפי הסדר. קם המלאך והכריז: "מכיוון ש"כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם מלא" נתחיל באלו שהצילו אדם ממוות" העשיר חיך ידיו בהנאה ורמז לשכנו בקריצת עין

כאומר: "שים לב איך הם קוראים לי עכשיו". והנה הראשון נקרא דווקא השכן שהציל יהודי בכך שנתן לו לקנות תרופה. העשיר

נדהם ושאל: "סליחה בכמה כסף מדובר?" המלאך בודק ברישומים ומושיב לו: "עשרה שקלים". התקומם העשיר וצעק: "וכי זה עולם האמת? האם משווים אתם עשרה שקלים שלו למיליון השקלים שלי?"

ענה לו המלאך: "כאן זה עולם האמת! כאן מסתכלים גם לשם מה נעשתה המצווה... האם לכבוד ה' או לכבודך. אתה עשית את זה כדי לפרסם את עצמך ולשם כבודך האישי - הוא עשה זאת על מנת להציל יהודי". זהו שאמר הצדיק מקוֹז'ניץ זצ"ל עלינו לבחון בכל דב האם ממעשה זה יהיה כבוד לה' או כבוד לעצמנו...

"וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם": מדוע רק

עכשיו ברח את העם ולא קדם לכן, באר המקרי דרדקי: בשלחן ערוך נפסק כי כהן שאינו אוהב את צבור המתפללים שהוא עומד לברך, או שהצבור לא אוהב אותו, לא יישא כפיו.

והנה, אהרן הכהן הרי עשה את העגל, ויתכן שהיה בלבו כעס על עם ישראל מדוע הביאו אותו למצב שנאלץ לעשות כן. גם עם ישראל מצדם כעסו על אהרן שהחטיאם בעגל. ומאחר וכעסו זה על זה לא יכול היה אהרן לברכם בברכת כהנים. אך עתה משהוקרבו כל הקרבנות, הקב"ה סלח לכולם ונעשו אוהבים - שפיר יכול אהרן לברכם ולומר מתוך אהבה אמיתית יברכך ה' וישמרך. -

וכדי לברך אדם מכל הלב צריך לחוש כלפיו רגש של אהבה. כמו שסיפר רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל (מתוך הספר תפארת אבות) פעם נגשה אלי אשה, ובקשה שהרב יתפלל עבור בניו. ובעל כרחי נתנה לי עשרים שקלים. לקחתי את הכסף בכדי שלא לפגוע בה, הלכתי מיד לפינת הרחוב וקניתי לעצמי פרוסת עוגה ושתייה. לאחר שהרגשתי טוב בזכות האכילה והשתייה, הוצאתי את הפתק עם השם של הבן וברכתי והתפללתי עבורו בהתלהבות, תפילה מכל הלב.

"אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השורץ

ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם": דורשת הגמרא (ביומא ל"ט)

"ונטמתם" חסר א', אל תקרא "ונטמתם" אלא "ונטמתם", דהיינו מי שאוכל שקצים ורמשים, נבלות וטריפות מטמאים את לבו ונפשו, עד שאפילו אינו חש בירידתו מקרבת ה'.

המשיל רבינו החפץ חיים: לסוחר שהיתה לו חנות של מיני בשמים שונים. פעם אחת הזדמן לחנות של מעבד עורות ומאחר שלא הורגל בריח רע כזה מעולם, ברח ממנו כל עוד נפשו בו. במשך הזמן אירע לו שירד מעסקיו והוכרח להחליף את מסחרו ונעשה בעצמו מעבד עורות. בתחילה היה לו מסחר זה קשה מנשוא, כי לא היה יכול לסבול את ריח העורות, אבל כאשר התרגל במסחרו, עמד בחנותו כל היום והלילה, ולא חש ולא הרגיש בריח הסרחון הנודף, ונדמה היה כי זהו עבודתו מבטן ומלידה...

כן הוא האדם המטמא ומטמא את נפשו באכילת נבלות וטריפות. מתרגל לזה עד שאינו מרגיש כלל בסרחון הנבילה. ולכן התורה כל כך מזהירה בדבר זה שחלילה אם יתרגל לדבר מאוס זה יקשה עליו לפרוש ממנו. הרמב"ם אומר שהאוכל מאכלות אסורות מוליד מחשבות פסולות, שמהאוכל נוצר הדם שבגוף, ומבחר הדם זן את תאי המוח. וכל מי שאוכל מאכלים כשרים דמו צלול ומחשבותיו טהורות.

מסופר על אדם שנכנס לחנות בשר ובירר על כשרות החנות. ענה לו המוכר הבט נא מולך אל הקיר וראה את דמות דיוקנם של הצדיק רבי שמעון בר יוחאי, והצדיקים הבעל שם טוב והבבא סאלי... אמר לו הקונה אילו הם הצדיקים התלויים היו עומדים על יד השולחן ומוכרים ותמונתך תלויה על הקיר, הייתי סומך על הצדיקים ואוכל... אבל כעת שהמצב הפוך איך אוכל!...

מעשה בחבורה של יראי ה' הנוסעים אל רבם, ועצרו בפונדק באמצע הדרך לפוש מעט. ביקשו לסעוד במקום, חקרו ודרשו היטב מפי בעל הבית בנוגע לכשרות המאכלים, מיהו השוחט והבודק וכו'. תוך שהם יושבים וממתינים לארוחתם הפליגו בשיחה על הא ועל דא, ובהמשך התגלגלו מענין לענין ולא נזהרו בלשונם עד שדברו על פלוני ופלוני ומעשיהם. ומתוך סיפור שבחם באו אף לגנותם. שמע בעל הבית את דבריהם ואמר להם: עד שאתם מודקדים כל כך במה שנכנס לתוך פיהם, מדוע לא תדקדקו במה שיוצא מתוך פיהם... ולכן נסמכה פרשת תזריע שרובה עוסקת בענייני נגעים ומצורעים לפרשת שמיי שרובה עוסקת בענייני מאכלות אסורות. כיון שהנגעים באים על ידי איסור לשון הרע. ובאה התורה ללמדנו כשם שהינן נזהר במה שנכנס לפיך, היזהר אף במה שיוצא מפיך...

קדמי ביטוחים

המרכז הארצי לביטוחים

ביטוח רכב

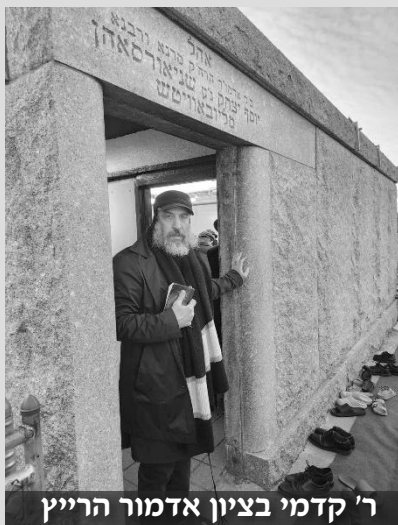
חיים. פנסיה. משכנתא

תאונות אישיות. אובדן כושר עבודה

מחלות קשות. בריאות. סיעוד.

* 5 דקמ אל אלף ואקאלים פירוט *

2770 * מתקשרים ומרוויחים...

ר' קדמי בציון אדמור הרייץ

לע"נ: ר' משה בר גימול, מרת רחמה בת ביחה, ר' אברהם נתניהו בר אסתר, רוזה וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת קלוד מכלוף בן חסיכה, מיכל בת רינה זקלין בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת ר' יצחק נתנו בן ממו, ראובן פרץ בן שמחה, רחל בת זהבה ז"ל

לרפואה והצלחת אראלה בת לילי, אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת אליס ונונו בת קמרה, יונה בת אסתר

לרפואה והצלחת אהרון רונן בן אליס, יצחק ונונו ומשפחתו